

FEL106 Modern Mantık

9. Hafta Ders Notları

Çözümleyici Çizelge Yöntemi (Ağaç-Açma Yöntemi) Önermelerin Eşdeğerliğinin Denetlenmesi, Önerme Kümelerinin Tutarlılığının Denetlenmesi

“Birden fazla önermenin birbirleriyle tutarlı olmasının, bu önermeleri birlikte doğru kılan bir ortak doğrulayıcı yorumun bulunmasına bağlı olduğunu biliyoruz. Çözümleyici çizelge ile birden fazla önermenin birbirleriyle tutarlılığını denetlemek için, verilen önermeler önce alt alta yazılır; her birinin ardına (Ö) harfi konur. Önermeler, "önce, çengel, sonra çatal" sırası izlenerek tek tek çözümlenir. Çözümleme sonunda, tek bir açık yol bile varsa, önermelerin bir ortak doğrulayıcı yorumu var demektir. Dolayısıyla bu önermeler birbirleriyle tutarlıdır. Hiçbir açık yol yoksa, önermeler birbirleriyle tutarsızdır.” (Özlem, 2017, sf.285)

“İki önermenin tüm yorumlamalarında aynı değeri almaları halinde, bu iki önermenin eşdeğer olduklarını biliyoruz. Bu demektir ki, iki önerme aynı anda doğru veya aynı anda yanlış iseler, eşdeğerdirler. Bunun, aynı zamanda karşılıklı koşul önermesinin doğruluk koşulu olduğunu da biliyoruz. O halde, iki önermenin eşdeğer olup olmadığını çözümleyici çizelge ile denetlemek için, bu iki önerme önce karşılıklı koşul ($\leftrightarrow$) eklemiyle birleştirilir; daha sonra, elde edilen bu karşılıklı koşul önermesinin geçerliliği denetlenir. Bir önermenin geçerliliğinin nasıl denetlendiğini ise hemen yukarıda gördük. Demek ki, önce, elde edilen karşılıklı koşul önermesinin değillesi alınacak ve çözümlenecektir. Çözümleme sonunda bulunan tüm yollar kapalı ise, iki önerme eşdeğerdir.” (Özlem, 2017, sf.289)

Sorumlu olunan kaynak: Özlem, D. (2017). Mantık. İstanbul: Notos Kitap, sf. 281-290